

**КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА
СЕДМИ РАЗРЕД**

ОБЛАСТ			
	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
ВРСТЕ РЕЧИ	зна да наброји врсте речи; познаје речи разврстава у понуђене одговарајуће врсте; улеза; одређује род, број заједничких именица и придева уз именицу; зна да направи компаратив и суперлатив; прави правилан компаратив; правилно пише суперлатив променљиве врсте речи; разликује непрменљиве и непроменљиве речи; понуђене; правилно коористи одричне заменице са предлозима;	зна врсту наведене речи; повезује врсту речи са њеном подврстом; одређује падежни облик; степен поређења; глаголи као врста речи(основне граматичке категорије); одређује прилог и придев у реченици;познаје компарацију прилога	зна подврсте речи; разликује бројне именице од бројева; одређује род и број збирних именица и именица плуралија тантум; зна и именује глаголски вид и род ; разликује личне и безличне глаголе, разликује придевске и именичке заменице у реченици
ГЛАГОЛСКИ ОБЛИЦИ	Употребљава правилно глаголски облик у реченици(исправља грешке); футур, потенција, аорист, императив, перфекат треће лице једнине повратних глагола; ргп мушки род-дошо, пошо; презент треће лице мн(тучу, хоћу); мења реченицу по временима; писање речце не уз глаголе; трпни глаголски придев(донесен, донешен)	Разликује личне и неличне глаголске облике; зна категоријална обележја глагола(одређује лице, број-род- понуђеног гл. облака; зна познаје категорију гл. вида и рода; повезује глаголски облик са називом; одређује у једноставнијим примерима инфинитивну и презентску основу; зна помоћне глаголе и њихову промену у потврдном и одричном облику(уочава енклитике)	Зна да одреди понуђени глаголски облик; одређује инфинитивну и презентску основу у сложенијим примерима(ићи, сести); мења глаголе свршеног вида у презенту; разликује основу и настаке у простим глаголским облицима; делове сложеног облика;
РЕЧЕНИЧНИ ЧЛАНОВИ	Повезује реченичне чласнове са понуђеним називима; разликује прави и неправи објекат у једноставним примерима;(подвучен објекат)	Одређује самостално реченичне чланове у једноставним примерима; препознаје именски и глаголски предикат без објашњавања; препознаје прави и н неправи	Познаје реченичне чланове и самостално их одређује.

		објекат и апозицију у једноставнијим примерима, атрибут(придевски и падежни)	
СИНТАГМА, РЕЧЕНИЦА	зна да одреди главну реч у синтагми; препознаје реченични члан исказан синтагмом и речју. може да одреди колико има предикатских колико комуникативних реченица у једноставним примерима без подвлачења предиката, препознаје комуникативне реченице.	препознаје врсте синтагме (у односу на главни члан); схвата напоредни однос независних реченица и препознаје саставни, раставни и супротни однос; зна везнике; препознаје врсте зависних реченица.	Познаје и именује синтагму; независне и зависне реченице, све врсте напоредних односа.
АКЦЕНАТ	одређује место реченичног акцента у једноставним примерима	одређује место акцента у речи; зна основна правила акценатске норме	примењује акценатску норму
ОРТОЕПИЈА	- увежбавање правилног изговора гласова и речи - казивање напамет научених краћих текстова - слушање звучних записа	- увежбавање правилног изговора исказа, реченица, пословица, питалица, загонетака - казивање напамет научених лирских и епских текстова; интонација везана за узвик	- увежбавање изговора брзалица и краћих текстова - изражајно казивање текстова Вежбе за изговор дугоузлазних и дугосилазних акцената
ПРАВОПИС	- примењује правописну норму у једноставним примерима: 1. правилно употребљава велико слово у писању властитих имена, географских појмова и назива улица; организација и васионских тела ; правила управног говора (први) 2. правилно употребљава велико слово у писању присвојних придева (-ов, - ев, -чки, -	- зна и примењује правописну норму у већини случајева: 1. употреба великог слова у писању назива уметничких дела, празника, историјских догађаја, вишечланих географских појмова (насељена и ненасељена места) 2. исправно пише називе разних организација и органа (сложенији примери) 3. правилно употребљава слово Ј у	- зна и доследно примењује правописну норму:

	шки);заменице (в. у колони заменице); 4. зна употребу одричне речце не ли (в. у колони глаголи) 5. исправно пише речцу нај у суперлативу. - зна употребу тачке и запете, запете уз вокатив, три тачке, интерпункцију после узвика (једноставнији примери) Раставља реч на крају реда(једноставни примери)	писању присвојних придева 4. зна употребу тачке и запете, запете уз апозицију, вокатив, три тачке и интерпункцију после узвика, цртице у једноставнијим примерима; 5. зна два правила управног говора интерпункција у сложеној реченици (запета, тачка и запета). црта; заграда; запета у набрајању скраћеница. Сналазисе у правопису(школско издање)	
ЛЕКСИКА	препознаје синонине, хомонине, антонине, полисемију; одређује значење непознате речи на основу састава и контекста речи у једноставним примерима уз опомоћ; на примерима једноствних фраза примећује основно и пренесено значење речи	повезује примере синонимије, антонимије, хомонимије и полисемије са називима истих; препознаје нељичевне речи и туђице(зна турцизме) ; одређује значење непознате на основу састава и контекста речи у сложенијим примерима ; служи се речником;	примећује и именије туђице; зна значења фразеологизама који се јављају у школским примерима; одређује значење непознатих речи на основу контекста и значења у сложенијим примерима;
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Саставља једноставан наративни, дескриптивни и експозиторни текст организован у смисаоне целине(увод, разрада, закључак) користећи правилно латинично и ћирилично писмо; реченица је разумљива и граматички исправна; примећује правописну норму у једноставнијим	текст садржајнији, целовитији; распоред грађе лепо осмишљен(увод, ток радње - истицање најважнијих момената, врхунац и завршетак), уочава узрочно последичне везе, зна основне елементе композиције, уочава пасусе као уже тематске целине, исказује властита осећања	текст садржајнији, добар избор и распоред грађе; групише грађу према композиционим етапама; добро одређено тежиште теме; већина правописних правилка испоштована, јединствен, оригиналан и стилски добро бличен текст; сажима текст; чита вишеструке легенде, табеле,

	случајевима; -зна да укратко исприча догађај корисрећи описивање, приповедање и дијалог; технички и сугестивни опис(неколико детаља техничког описа); опис лика из књижевног дела -спољашњи изглед (обраћа пажњу на детаље) и унутрашње особине личности (на основу неколико особина и поступака); препричава текст са променом редоследа догађаја; проналази у тексту основне информације и изводи закључке; ; пише позивнице, захвалнице и-мејл поруке; разуме легенде, табеле	и ставове, запажа више детаља) , добро одређено тежиште теме; већина пшравописних правилка испоштована; - пише јасно и смислено, - чита ради налажења информација; упорђује информације из два краћа текста; препричавање сажето са променом граматичког лица;	дијаграме, графиконне; резиме
ЛИРИКА	Зна ко је аутор песме; одређује књижевни род ; препознаје основни мотив; успева да одреди основно осећање; препознаје епитет , поређење, ономатопеју; препознаје римоване и неримоване стихове; осмерац и десетерац	уочава остале мотиве и њихову повезаност; препознаје и разликује хиперболу градацију контраст;; прпознаје љубавну , елегичну и рефлексивну песму; Посленичке народне лирске песме издваја остале мотиве и препознаје песничку слику; разликује парну, укрштену и обгрљену риму	зна да направи разлику између лирског субјекта и песника; сам одређује врсту песме; одређује горе наведене стилске фигуре; препознаје симбол, метафору, алегорију, словенску антитезу;на основу издвојених мотива организује песничке слике, открива основна осећања и идеју песме;; одређује врсту стиха, врсту риме и мушку, женску, средњу, парну и нагомилану риму; примећује у песми ритам; познаје појам песме у прози; схвата функцију мотива

ЕПИКА	зна ко је писац дела; уочава тему, мотив, место, време, фабулу, лик; одређује књижевни род; препознаје наратив, опис, дијалог	Одређује у тексту наратив, опис, дијалог, унутрашњи монолог; повезује дело са понуђеном врстом) <u>Дневник</u> , <u>Легендарне приче</u> , <u>Врсте романа</u> ; препознаје развијање радње у епском делу, одређује кључне мотиве; кратка анализа лика; друштвено- историјска условљеност текста; уочавање одлика композиције; одређује дело на основу лика, одломака,	одређује разлику између епског приповедача и писца; разликује опис(портрет, пејзаж, динамичке и статичке мотиве); (наратив у првом и трећем лицу, хронолошка и ретроспективна) ;идејни слој књижевног дела; хумор, иронија и сатира у епском делу; одређује наведене врсте епских дела у стиху и прози; повезује одлимак дела са књ. родом и врстом; прави језичку и етичку социолошка, психолошка анализу лика(једноставног укратко); зна врсте карактеризације књижевног лика; наводи наслов дела, род и врсту на основу одломка, мотива, теме, ликова; издваја основне одлике књижевних родова и врста
ДРАМА	зна ко је писац дела; уочава тему, мотив, место, време, фабулу, лик; одређује књижевни род; препознаје чин, појаву, ликове; препознаје дијалог и монолог; познаје врст драме(комедија), одређује мотиве	познаје врст драме(комедија); одређује мотиве, композицију(основни појмови у развијању радње); одређује дијалог и монолог; разликује етапе драмске радње (увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет); именује ремарке;	Издваја основне одлике комедије; упознаје се са иронијом и сатиром ; врши карактеризацију ликова повезује одлимак дела са књ. родом и врстом; прави језичку и етичку анализу лика(једноставног укратко); идеја; зна врсте драме(комедија, трагедија, драма у ужем смислу)